

Bruxelles, 22. ožujka 2024.
(OR. en, de, sk)

Međuinstitucijski predmet:
2022/0195(COD)

7629/24
ADD 1 REV 2

CODEC 776
ENV 284
CLIMA 110
FORETS 84
AGRI 207
POLMAR 9

NAPOMENA O TOČKI „I/A”

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Nacrt UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o obnovi prirode i izmjeni Uredbe (EU) 2022/869 (prvo čitanje) – donošenje zakonodavnog akta = izjave

Izjava Njemačke

Uredba o obnovi prirode donosi se u vrijeme kada se poljoprivredni sektor suočava s temeljnim izazovima. Savezna Republika Njemačka ističe ključnu važnost poljoprivrede otporne na buduće promjene. Funkcionalni ekosustavi neophodan su preduvjet da bi se to ostvarilo. Savezna Republika Njemačka smatra ključnim da se provedbom Uredbe o obnovi prirode ne nametnu dodatna opterećenja poljoprivrednim gospodarstvima.

Izjava Estonije

Estonija snažno podupire Akt o obnovi prirode. Smatramo da je Akt o obnovi prirode jedan od najvažnijih alata za zaustavljanje i preokretanje trenda opasnog gubitka bioraznolikosti u Europi te za osiguravanje zdravog, otpornog i sigurnog okoliša za nas i za našu djecu. Bioraznolika priroda naš je najjači saveznik u borbi protiv klimatskih promjena i prilagodbi njihovim učincima. Održivost proizvodnje hrane, šumarstvo i pružanje ključnih usluga ekosustava ovise o prirodi i bioraznolikosti. Osim toga, imamo odgovornost ne samo prema svojim građanima i budućim generacijama, već i prema globalnoj zajednici. Uredbom se osigurava ravnoteža između potrebnih mjera kojima se odgovara na hitne i stvarne potrebe prirodnog okoliša, a istodobno se uzimaju u obzir naponi država članica i različite okolnosti u njima te se osigurava potrebna fleksibilnost za njihovo rješavanje.

Izjava Latvije

Latvija i dalje izražava duboku zabrinutost u pogledu proporcionalnosti odredaba o obnovi poljoprivrednih ekosustava u odnosu na mjere čiji je cilj obnova organskih tala koja se upotrebljavaju u poljoprivredne svrhe i koja čine isušena tresetišta.

Međutim, Latvija podupire donošenje Prijedloga uredbe o obnovi prirode, kao i glavni cilj tog prijedloga, odnosno vraćanje prirode na cijelom kontinentu u korist bioraznolikosti, klime i ljudi.

Prema našem mišljenju, odredbe koje se temelje na ulaganjima napora u pogledu kvantitativnih ciljeva za obnovu i ponovno natapanje organskih tala i dalje predstavljaju rizik od nerazmjernog utjecaja na određene države članice s posebnim klimatskim uvjetima.

Latvija je država članica s jednim od najnižih udjela poljoprivrednog zemljišta u EU-u (30 % ukupne površine zemljišta). Istodobno je Latvija jedna od rijetkih država članica s najvećim udjelom organskih tala koja se nalaze na poljoprivrednim zemljištima.

Zbog navedenih posebnosti i okolnosti mjere obnove koje se odnose na ponovno natapanje ne bi trebale negativno utjecati na poljoprivrednu proizvodnju, koja je jedan od prioritetnih gospodarskih sektora u Latviji.

Nadalje, ponovnim natapanjem povećavaju se i emisije metana, drugog najčešćeg stakleničkog plina. U nekim slučajevima ponovno natapanje može biti protivno postizanju klimatskih ciljeva Latvije u području LULUCF-a, posebno u kratkoročnom razdoblju.

Dostupnost dodatnih sredstava ključan je preduvjet za postizanje ciljeva utvrđenih ovom Uredbom.

Pri utvrđivanju okolišnih i klimatskih ciljeva svi aspekti održivosti upravljanja zemljištem, poljoprivrede i šumarstva moraju se uzeti u obzir na uravnotežen način.

Izjava Nizozemske

Nizozemska vlada želi ponovno naglasiti važnost Uredbe o obnovi prirode i podupire njezinu sveobuhvatnu ambiciju. Željeli bismo zahvaliti francuskom, švedskom, španjolskom i belgijskom predsjedništvu te Komisiji i Europskom parlamentu na njihovu konstruktivnom pristupu zaključenju Uredbe. Željeli bismo izraziti zahvalnost svim partnerima u EU-u koji su ozbiljno shvatili zabrinutost Nizozemske i pokušali pronaći rješenja za te izazove tijekom pregovora.

Međutim, nizozemski parlament velikom je većinom usvojio prijedlog kojim se od vlade traži da glasuje protiv Uredbe o obnovi prirode, uzimajući u obzir znatan izazov postizanja trenutačnih i budućih ciljeva obnove prirode u kontekstu velike gustoće naseljenosti i velikog pritiska na upotrebu zemljišta uzrokovanog suprotstavljenim gospodarskim, socijalnim i okolišnim zahtjevima te povezanim rizicima od pravnih i političkih posljedica. Obvezujućim ciljevima za 2040. i 2050. utvrđenima Uredbom povećavaju se izazovi u provedbi. Stoga će nizozemska vlada glasovati protiv Uredbe.

Kada se Uredba službeno donese i stupi na snagu, Nizozemska se obvezuje da će je uspješno provesti. Nastojat ćemo provesti Uredbu tako da administrativno opterećenje i pravni zahtjevi za društveno relevantne projekte budu što je više moguće ograničeni te ćemo nastojati postići multifunkcionalnu upotrebu zemljišta i resursa u okviru Uredbe. Nizozemska se raduje održavanju kontinuiranog dijaloga s Komisijom i državama članicama kako bi se osiguralo da Uredba doprinese obnovi ekosustava za ljude, klimu i planet.

Izjava Slovačke

Slovačka podupire cilj Nacrta uredbe, a to je doprinijeti neprekidnom, dugoročnom i održivom oporavku bioraznolike i otporne prirode na svim kopnenim i morskim područjima Europske unije obnovom ekosustavâ te doprinijeti postizanju ciljeva Unije za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu tim promjenama, kao i ispunjenju njezinih međunarodnih obveza.

Međutim, Slovačka smatra da se naporima koji se ulažu u postizanje tog cilja moraju poštovati različite polazne vrijednosti i zahtjevi ekosustava u državama članicama. Iz europske perspektive najveći naponi za obnovu prirode morat će se uložiti tamo gdje su ekosustavi najviše promijenjeni i gdje na njih najviše negativno utječe ljudska aktivnost. U Slovačkoj još uvijek postoje ekosustavi koji pokazuju visoke razine prirode i očuvanja bioraznolikosti, o čemu svjedoči nacionalna vrijednost indeksa bioraznolikosti EPI-ja iz 2022. od 82,7. Te je pozitivne vrijednosti potrebno zadržati u najvećoj mogućoj mjeri. To je i u znatnoj mjeri rezultat dosadašnjih dugoročnih i aktivnih praksi očuvanja krajolika i prirode u Slovačkoj. U Slovačkoj su uz one koji se profesionalno i dobrovoljno bave zaštitom prirode poljoprivrednici, vlasnici i upravitelji šuma te lokalno stanovništvo oduvijek imali važnu ulogu u tim naporima.

Buduća primjena Uredbe stoga se mora temeljiti na pravednoj raspodjeli napora među državama članicama. Djelotvorna primjena Uredbe zahtijevat će ispravno utvrđivanje zadovoljavajućih razina pokazatelja, povoljnih područja i procjena stanja staništa. U suprotnom bi se mogle dodatno pogoršati razlike u stanju ekosustava i upotrebi prirodnih resursa među državama članicama Unije te tako dovesti do različitih socioekonomskih učinaka u državama članicama.

Smatramo da će se primjenom Uredbe uzrokovati povećanje administrativnog i financijskog opterećenja koje će države članice morati snositi u znatnoj mjeri. Stoga bi se javnim financiranjem na stabilan i predvidljiv način trebala zajamčiti dostatna sredstva za provedbu obnovljenih mjera i nadoknaditi različiti stupnjevi ograničavanja gospodarskih djelatnosti.

Izjava Komisije

EU i njegove države članice stranke su Konvencije Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša od 25. lipnja 1998. („Aarhuška konvencija”).

Države članice trebale bi osigurati da se pripadnicima dotične javnosti koji u skladu s nacionalnim pravom imaju dovoljan interes ili tvrde da im je povrijeđeno pravo omogućiti pristup postupku preispitivanja pred sudom ili zakonski utemeljenim neovisnim i nepristranim tijelom kako bi osporili materijalnu ili postupovnu zakonitost nacionalnih planova obnove i bilo kakav izostanak djelovanja nadležnih tijela, bez obzira na ulogu koju su pripadnici dotične javnosti imali u tijeku izrade i pripreme takvih nacionalnih planova obnove. To se provodi u skladu s relevantnom sudskom praksom Suda Europske unije koja se odnosi na pristup pravosuđu u pitanjima okoliša i uz puno poštovanje obveza koje su države članice preuzele kao stranke Aarhuške konvencije¹.

¹ Vidjeti i komunikaciju naslovljenu „Poboljšanje pristupa pravosuđu u pitanjima okoliša u EU-u i državama članicama” (dok. 11854/20 – COM(2020) 0643).